

[Patursson.]

manden og intet eller omtrent intet har ofret paa at udvide hans landbrugstekniske Horisont eller støtte hans private Bedrift.

Jeg skal tillade mig at illustrere dette med to Eksempler. Allerede 7 Aar før den kendte tyske Landøkonom Thaer i 1806 havde oprettet Tysklands første Landbrugsskole, havde man oprettet den første Landbrugsskole her i Landet; men selv om vi siger, at den egentlige Landbrugsskolevirksomhed først kom til sin Udfoldelse i Danmark i 1849, i Norge i 1840 og paa Island i 1882, saa har Landbrugsskolerne i Danmark udøvet deres faglige Oplæringsarbejde i 70 Aar, i Norge i 80 Aar og paa Island i henimod 50 Aar. Paa Færøerne eksisterer der derimod i det Herrens Aar 1930 ingen Landbrugsskole. Kundskab er Magt, siger Ordspøget. Enhver, der har Begreb om, hvad faglig Kundskab i vedkommende Bedrift betyder, vil forstaa den overmaade ringe Hensynsfuldhed, der er udvist mod den færøske Landbrugerstand ved at unddrage den den samme Adgang til Uddannelse indenfor sit lokale Omraade, som vore Naboer har haft indenfor deres stedlige Grænser. Jeg har ikke de eksakte Tal, men etter de mig meddelte Oplysninger tør jeg regne med, at i Norge har omtrent hver fjerde Person, som driver Landbrug, gaaet i Fagskole, paa Island har kanske hver sjette eller syvende gaaet i Fagskole, medens vi paa Færøerne har antagelig een iaguddannet Mand for hver 500 Brugere. Det er ikke saadan at forstaa, at man ikke gennem lange Tider har beskæftiget sig med Oprettelsen af en færøsk Landbrugsskole. Lagtinget optog Tanken allerede i 1878 og førte den saa vidt frem, at et Forslag om Oprettelse af en Mønstergaard blev vedtaget af Lagtinget i 1884. Det lykkedes imidlertid ikke at gennemføre Forslaget, idet det blev nedstemt i dette høje Ting med følgende Finansudvalgsmotivering:

„Vi have ikke kunnet overbevise os om, at der er nogen særlig Grund til paa Færøerne at oprette Mønstergaarde, og maa derfor fraraade at bevilge Penge dertil“.

Det findes i Landstingstidenden for 1885—86, Sp. 501 ff. I en ganske kort Tid, en 6-aarig Periode fra 1892 til 1898, lykkedes det at opretholde et privat Lærested med et mindre offentligt Tilskud, men ogsaa dette bortfaldt. Gentagne Gange verserer saa Landbrugsskolespørgsmaalet, nu i Forbindelse med Landhusholdningsskolespørgsmaalet, i de følgende Aar i Lagtinget, hos den færøske Landbokommission og hos den

færøske Bondeforening, indtil Sagen endelig i 1918, da alt syntes forberedt til dens Iværksættelse, gik over til et blandet Landbrugsudvalg af danske og færøske Autoriteter, hvor den har beroet i en halv Snes Aar uden at komme et Skridt videre. — Enhver vil forstaa, at denne Hindring for faglig Uddannelse, som Husfædre og Husmødre i det arbejdende Landbrug har været udsat for, ikke alene har sat Landbruget tilbage, men tillige været til ubodelig Skade for hele vort Samfundsliv; en Skade, hvis Virkninger vi vil faa at føle endnu en lang Tid fremover. Her er ikke Tid eller Sted til at uddybe dette nøjere.

Endnu et lille Eksempel paa Mangel paa Støtte i Form af direkte Bidrag til det arbejdende Landbrug. Der findes paa Færøerne forholdsvis betydelige Arealer vel skikkede til Opdyrkning, men Kultivering er baade møjsommelig og kostbar. At støtte dette Kultiveringsarbejde alene ved Laan indsaa Lagtinget vilde ikke føre frem. Paa Island og i Norge findes lignende Naturforhold som vore; dér er man gaaet over til at yde direkte Pengebidrag til Udmærkernes Kultivering. I de sidste Finansaar har der saaledes for Norges Vedkommende til dette Formaalets Fremme været ydet et aarligt Bidrag paa 5—6 Mill. Kr., i sidste Finansaar anvendte Island ca. 400 000 Kr. til samme Formaal. Lagtinget optog Tanken om at støtte den færøske Jords Kultivering med direkte Bidrag i 1926 og ansøgte i dette Øjemed Bevillingsmyndighederne om et aarligt Tilskud paa 30 000 Kr. Vi modtog en Bevilling paa 500 Kr. og 110 Kr. til at administrere disse 500 Kr. med. Da denne Bevilling paa i alt 610 Kr. ikke stod i noget Forhold til de omsøgte 30 000 Kr., fornyede Lagtinget sit Andragende, men endnu er vi ikke kommet videre.

De to nævnte Eksempler i Forbindelse med de før nævnte af Landbruget svarede overordentlig store Ydelser formener jeg maa gøre det indlysende, at hverken det færøske Landbrug i Særdeleshed eller det færøske Samfund i Almindelighed kan finde sig i den Fremgang og den Stabilitet, som vore lokale Forhold i øvrigt gør os berettigede til. Kunde det derimod lykkes at gennemføre det af Lagtinget vedtagne og af mig i dette høje Ting stillede Forslag om Oprettelse af et færøsk Lotteri, vilde vi i nogen Maade selv være i Stand til ogsaa paa Landbrugets Omraade at sætte Foretagender i Gang, som kunde afhjælpe de mest følelige Savn.

Jeg skal derefter med nogle Ord om-